

«Η λατρεία μας με απλά λόγια» στο «Ενορία εν δράσει»

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)
/ Πολυμέσα - Multimedia

Πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 8 Φεβρουαρίου, η 1η διαδικτυακή συνάντηση της σειράς παρουσιάσεων με γενικό τίτλο «Η λατρεία μας με απλά λόγια», στο πλαίσιο των Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...».

Τη σειρά επιμελείται ο Πρωτοπρεσβύτερος π. Χρυσοβαλάντης Θεοδώρου, Θεολόγος με την συμμετοχή του Πρωτοπρεσβυτέρου π. Ελισσαίου Κυνούση, Θεολόγου -Φιλόλογου.

Το Σεμινάριο είναι ανοιχτό σε όλους και η παρακολούθηση του γίνεται μόνο διαδικτυακά, μέσα από το κανάλι του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...» στο YouTube.

Το ενδιαφέρον κάθε χριστιανού για την λατρεία, είναι ουσιαστικά ενδιαφέρον για την ίδια την Εκκλησία, αφού Εκκλησία χωρίς λατρεία δεν υπάρχει.

Οδηγός σε όλες τις συναντήσεις του Σεμιναρίου, είναι η μακραίωνη παράδοση της Εκκλησίας, που εκφράζεται κυρίως μέσα από τα τυπικά της. Και η 1η συνάντηση ήταν αφιερωμένη στην ακολουθία του Εσπερινού, που αποτελεί μία από τις ακολουθίες του νυχθημέρου.

Η Εκκλησία τοποθετεί και ζυγίζει τις ακολουθίες, ξεκινώντας την εκκλησιαστική ημέρα με τον Εσπερινό. Και γι' αυτό μία εορτή, δεν βασίζεται στο εικοσιτετράωρο όπως το γνωρίζουμε, αλλά αρχίζει με τον Εσπερινό για να ολοκληρωθεί το επόμενο απόγευμα με την Ενάτη Ώρα. Την ώρα που έχουμε την δύση του ήλιου, έχουμε χρονικά και την έναρξη της ακολουθίας του Εσπερινού.

Η καρδιά, το κέντρο και η αφορμή της δημιουργίας και επενδύσεως αυτής της

ακολουθίας με διάφορα στοιχεία, είναι η Επιλύχνιος ευχαριστία («Φως ιλαρόν»), που είναι αρχαιότατη, από τον 1ο και 2ο αιώνα. Και ήδη από τον 4ο αιώνα έχουμε μία προσθήκη των πρώτων ύμνων και του πρώτου χτισίματος της ακολουθίας, γύρω από την Επιλύχνιο ευχαριστία, η οποία ψάλλεται κατά την διάρκεια της ακολουθίας.

Στο ναό η ακολουθία τελείται από τον ιερέα και τον κάθε λαϊκό που συμμετέχει στα τελούμενα του Εσπερινού. Οι μοναχοί, αλλά και οι λαϊκοί στο σπίτι τους, μπορούν ακώλυτα να τελέσουν την ακολουθία, που τελικά είναι μία γιορτή, αφού κάθε μέρα η Εκκλησία γιορτάζει και τιμά αγίους.

Τα λειτουργικά κείμενα, σε μια συνέχεια της Αγίας Γραφής, διδάσκουν και κατηχούν τους ανθρώπους. Η ακολουθία του Εσπερινού έχει ένα σταθερό μέρος, έναν σκελετό, ο οποίος δεν μετακινείται.

Αυτός ο σκελετός περιέχεται στο Μέγα Ωρολόγιο, όπου εκεί περιέχονται τα σταθερά μέρη κάθε ακολουθίας, που κατά βάση δεν αλλάζουν μέσα στις διάφορες περιόδους του λειτουργικού έτους.

Το πρώτο που διαβάζεται, είναι ο Προοιμιακός (103ος) ψαλμός, που προέρχεται από το βιβλίο των ψαλμών. Ο ψαλμός αυτός είναι τόσο περιγραφικός, θεολογικά βαθύς και ταυτόχρονα ανθρώπινα καθημερινός, δείχνει την αγαθότητα του Θεού στην κτίση και συγκλονίζει, καταδεικνύοντας σε όποιον τον διαβάζει, τι θέλει να του πει η ακολουθία του Εσπερινού. Να δοξάσει και να ευχαριστήσει τον Θεό που άλλη μία μέρα ολοκληρώθηκε κι άλλη μια νύχτα ξεκινάει.

Τα στοιχεία που απαρτίζουν την ακολουθία, είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους, και δεν είναι πρόχειρη η τοποθέτηση, είτε η σειρά, είτε οι λογικές που έχουν μπει σε κάθε ακολουθία και διδάσκουν τον πιστό.

Μετά τον Προοιμιακό, ακολουθούν τα «Ειρηνικά», μια εκτενής ομάδα αιτήσεων, με πρώτο αίτημα την εσωτερική ειρήνη, που είναι η απαραίτητη προϋπόθεση, για να οδηγήσει σταδιακά, στην ανάπλαση του πιστού μέσα από την λατρεία.

Ακολουθεί, σύμφωνα με την σειρά της Εκκλησίας, το διατεταγμένο Κάθισμα του Ψαλτηρίου, που είναι απαραίτητο στοιχείο για να τελεσθεί η ακολουθία.

Μετά το Ψαλτήρι, μπαίνουμε στο πρώτο μέρος, εκτός του βασικού σκελετού της ακολουθίας, που αρχίζει με τα Κεκραγάρια, δηλαδή την ψαλμώδηση του 140ου ψαλμού και συνεχίζεται με τον 141ο.

Εδώ χρειάζονται δύο βιβλία, με πρώτο την Παρακλητική, που περιέχει τους ύμνους

των οκτώ ήχων της Εκκλησίας, Το δεύτερο βιβλίο είναι το Μηναίο, ένα για κάθε μήνα του έτους, που εμπεριέχει τα τροπάρια για τους αγίους κάθε ημέρας του κάθε μήνα,

Ψάλλονται με την σειρά τα Στιχηρά, τροπάρια που ορίζει η τάξη της Εκκλησίας, με τον αντίστοιχο στίχο και αναλογικά από την Παρακλητική και το Μηναίο. Για να φτάσουμε στην καρδιά και το κέντρο της ακολουθίας, που είναι το «Φως ιλαρόν».

Προηγείται η Είσοδος και η θυμίαση από τον ιερέα, που πραγματοποιείται στους εορτάσιμους Εσπερινούς και όχι στους καθημερινούς. Μετά την Επιλύχνιο ευχαριστία, ακολουθούν τα Προκείμενα, που είναι μικροί ψαλμικοί στίχοι, διαφορετικός για κάθε ημέρα.

Τα Προκείμενα οδηγούν σε ένα μεσαίο τμήμα του Εσπερινού, που μαζί με άλλες αιτήσεις του ιερέα και το «Καταξίωσον...», αποτελούν σταθερό μέρος της ακολουθίας, για να φτάσουμε στο τελευταίο μέρος.

Αποτελεί μία σύνθεση τροπαρίων, που ονομάζονται Απόστιχα, που προέρχονται κυρίως από την Παρακλητική, και σε κάποιες περιπτώσεις και τα Μηναία, και ντύνουν τον σκελετό της ακολουθίας.

Περατώνεται η ακολουθία με την διαδικασία της απόλυσης, που είναι σταδιακή με το «Νυν απολύεις...», το τρισάγιο και το απολυτίκιο του αγίου της ημέρας και την απόλυση.

Τη συνάντηση μπορείτε να παρακολουθήσετε εδώ:

[π. Χρυσοβαλάντης: «Η λατρεία μας» 01 \(Εσπερινός\)](#)